

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. c) Istorie

Model

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. 2 puncte pentru răspunsul: Moldova Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/mentionare sau în enunț).
2. 2 puncte pentru oricare dintre răspunsurile: Asaltul otoman, desfășurat în stilul nou al strategiei lui Mehmet al II-lea [...] a început în iunie 1462, armata otomană ajunge în capitala Țării Românești etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/mentionare sau în enunț).
3. câte 3 puncte pentru fiecare răspuns: Vlad Țepeș, Simion Movilă/Radu Șerban Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/mentionare sau în enunț). (3px2=6p)
4. 3 puncte pentru scrierea literei A
5. 7 puncte pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect)

Exemplu: cauză: Experiența acumulată pe tronul Țării Românești i-a dovedit că stabilitatea domniei sale depindea de Poartă [Imperiul Otoman], nu de Viena, al cărei susținător era. și efect: De aceea a întreprins demersuri diplomatice ca să obțină recunoașterea ca domn (decembrie 1604 - ianuarie 1605), finalizează cu succes. SAU cauză: Întrucât Gabriel Báthory [principalele Transilvaniei] dorea aducerea Moldovei, a Țării Românești și a Transilvaniei sub conducerea sa și efect: Radu Șerban și-a reluat legăturile cu Habsburgii etc.

6. câte 1 punct pentru menționarea oricărora două conflicte militare la care participă românii în secolul al XIV-lea – prima jumătate a secolului al XV-lea (1px2=2p)

Exemplu: lupta de la Posada, bătălia de la Rovine, lupta de la Marienburg etc.

câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărui conflict militar menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la conflictul militar (2px2=4p)

7. 4 puncte pentru menționarea oricărei asemănări între două acțiuni diplomatice la care participă românii în perioada cuprinsă între evenimentele descrise de sursa A și cele descrise de sursa B

Exemplu: au caracter antotoman, reprezintă alianțe cu state creștine etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/mentionare sau în enunț).

SUBIECTUL al II – lea

(30 de puncte)

1. 2 puncte pentru oricare dintre răspunsurile: Moldova, Țara Românească Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/mentionare sau în enunț).

2. 2 puncte pentru răspunsul: al XIX-lea Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/mentionare sau în enunț).

3. 3 puncte pentru răspunsul: organizarea adunărilor ad-hoc

3 puncte pentru menționarea oricărei solicitări exprimate în cadrul acestora **Exemplu:** solicitau unirea; garanția colectivă a puterilor pentru noua ordine etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/mentionare sau în enunț).

4. câte 3 puncte pentru menționarea, din sursa dată, a oricărora două informații referitoare la comisia de anchetă (3px2=6p)

Exemplu: Puterile au creat o comisie specială de anchetă care să meargă la București să strângă informații; În 1858, comisia de anchetă a înaintat puterilor raportul privind dorințele

exprimate de români în adunările ad-hoc; comisia de anchetă trebuia să facă recomandări cu privire la organizarea Principatelor etc. Se puntează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/mentionare sau în enunț).

5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la prevederile Convenției de la Paris

câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricărui două informații care susțin punctul de vedere formulat **(3px2=6p)**

Exemplu: Prevederile Convenției de la Paris vizau organizarea instituțiilor politice din Principate. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *o adunare legislativă pentru fiecare Principat, aleasă pe șapte ani și un domnitor pentru fiecare Principat, care avea să fie ales de adunare pe viață* SAU Prevederile Convenției de la Paris contribuau la modernizarea Principatelor Române. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Convenția anula [...] privilegiile boierilor și proclama egalitatea în fața legii etc.* Punctajul total **(10 puncte)** sau cel **partial (7 puncte)** se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se puntează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.

6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** adoptarea Legii instrucțiunii publice, adoptarea Constituției din 1866 etc.) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

SUBIECTUL al III – Iea

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricărui două fapte istorice desfășurate în România postbelică, în prima jumătate a secolului al XX-lea (**de exemplu:** desființarea partidelor istorice, înlăturarea monarhiei constituționale, desfășurarea naționalizării, începutul colectivizării etc.) **(3px2=6p)**

2 puncte pentru precizarea oricarei asemănări între acestea (**de exemplu:** au consecințe în domeniul politic, comuniștii preiau puterea în stat; desființează proprietatea privată, vizează domeniul economic etc.)

- **2 puncte** pentru menționarea Constituției din 1965

3 puncte pentru prezentarea constituției menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la constituție și se utilizează relația cauză-efect

1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la constituție

- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricărui două fapte istorice prin care România participă la relațiile internaționale în perioada „Războiului rece” (**de exemplu:** stat fondator al Organizației Tratatului de la Varșovia, relații diplomatice cu state democratice, Conferința de la Helsinki etc.) **(3px2=6p)**

- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la evoluția României, în plan intern, în ultimul deceniu al secolului al XX-lea (**de exemplu:** în ultimul deceniu al secolului al XX-lea, practicile politice utilizate în plan intern favorizează evoluția României., Evoluția României în plan intern, în ultimul deceniu al secolului al XX-lea, este specifică unui regim democratic. etc.)

4 puncte pentru **sustinerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat

1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat

- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)

- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice

1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice

- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**